Ой було це ще в давнії роки,
Як у нас, на Вкраїні широкій,
Чоловік на селі жив Тимоха,
І була в нього жінка Солоха.
Поганенько було таки жити,
Хоч було на чому й заробити.
Та як правду вам щиру сказати,
То вони не уміли придбати,
Бо у гарне вбиратись любили,
А напрясти, наткати не вміли,
Їсти теж як би все їм ласенько,
Встати — пізно, лягти ж — так раненько.
Так вони дожилися до того,
Що немає і в хаті нічого.
То і лає Тимоха Солоху,
А Солоха картає Тимоху.
Чоловік їй говорить: "Якби ти
До пуття та уміла робити,
То було б усього в нас багато —
І про будень, і також про свято".
Жінка каже: "І з тебе робота!
Аж дивитись на тебе нудота:
Тільки лежні справляєш та сидні,
Тим у нас тільки й є самі злидні!"
Так погризшись, розумнії, далі
Долю лаяти злу починали:
"Це все доля недобра та люта,
Через неї це горе та скрута!
Нащо так це, що треба робити?
Кому доля годить, той на світі,
Не робивши, прожити здолає,
Ще й багатства та щастя зазнає".
А Солоха сердито говоре:
"Наша ж доля дає саме горе.
Ну, та й доля ж ця наша — такая,

Як пралюта свекруха лихая!"
Тільки встигли те слово сказати,
Коли стук щось одразу до хати!
Увіходить якась молодиця:
"Нащо ж так все на мене звариться?
Я — та Доля. Щоб ви не казали,
Що ви щастя на світі не мали,
Та що маєте долю лихую,—
Три бажання обом вам дарую:
Жінці — перше, Тимосі ж два буде,
Не миліться ж ви, добрії люде:
Тричі можете вдвох ви бажати,
Хто що схоче, то й буде те мати,
Більше ж трьох вже ніяк! Прощавайте!
Щастя з рук ви, глядіть, не пускайте!"
Те сказала і зникла вже з хати,
А ті раді. "Що саме бажати?"—
Вже Солоха в Тимохи питає,
А Тимоха і сам ще не знає,
Бо думок у Тимохи багато:
"Оттепер нам повік саме свято!
Перше, грошей найбільш забажаю,
Я із грішми доскочу й до раю!
Будуть інші за мене робити,
Ласих страв буде їсти і пити,
Я ж, як пан, увесь день на перині,
Тільки скрикну: "Давайте ви, свині!"
Гроші є, то усе нам байдуже,
Ти тоді зачіпай нас не дуже!
Я палаци куплю і з панами...
Ні, гордують пани мужиками!
Коли так, то я паном зроблюся!
Генералом! В мундир уберуся,
Шану матиму дуже велику:
Всі шанують панів споконвіку.

А воно іще більша є шана:
Архиреєм би... Звечора й зрана
Цілуватимуть всі мене в руку,
Я ж даватиму й панству науку.
Тільки ні: в мене жінка, а знати —
Архиреї усі нежонаті...
Так царем!.." І знов думка гуляє,
І думкам тим і спину немає.
А Солоха теж в хмарах літає:
Їй стрічки і намисто сіяє,
Теж палац та такий пребагатий!..
Бо не хоче вже вбогої хати...
Та на лихо згадалось Солосі,
Що вони не вечеряли й досі.
То було їй про їжу байдуже,
А тепер закортіло ще й дуже.
У печі ще раніш затопила,
Подивилась: "Ну, й жар же до діла:
Хоч спекти, хоч спрягти, хоч зварити!"
Почала вона жар ворушити,
Та й не стямилась, як і сказала:
"Як би тут ковбаса зашкварчала,
От-би так! А то з ранку самого,
Опріч хліба не їла нічого!"
Тільки встигла сказати — ой леле!
Уже кільце ковбаски дебеле
На жару і шкварчить і пряжеться!
Тут Тимоха ураз як сунеться:
"Чи вона уже зовсім здуріла?
Що, дурна ти лепете[1], зробила?
За оцю ковбасу віддала ти
Своє щастя, що мала придбати.
Чом ти грошей, дурна, не бажала?
Ковбаси вона, бачте, не мала!
А бодай би вона тобі сіла

На той ніс, що встрява не до діла!"
Стриб ковбаска до пики Солосі —
Так одразу й повисла на носі!
Ніс зробивсь — вже яка йому й міра!
Гірше, ніж за сім гривень сокира.
Тут Солоха: "Мій боже великий!
Ой пропала ж я, бідна, навіки!
Нащо ж я на цей світ народилась?!"
Так вона тут сльозами і вмилась!
А Тимоха сидить уже тихо,
Бачить сам, що і він зробив лихо,
І бажання віддав без нічого,
Та ще й жінці накоїв він злого.
Що робити? — він дума-гадає...
А Солоха уже його лає:
"Бач, здалась я йому на наругу!..
Одмінив мою пику на другу!..
Як я вийду такою між люде?
І яке ж то життя тепер буде?
Віддавай мого носа, бо згину
Та й тебе задавлю, злу личину!"
Що робити? Чи грошей бажати,
Чи Солоху з біди визволяти?
Воно й грошики дуже хороші!..
Ну, та жінка миліша як гроші!
"Так щезай же ти, халепо клята!"
Де й поділась ураз ковбаса та!
Хоч нічого не має Тимоха,
Так ізнов як людина Солоха.
Аж тут — стук! Знову Доля до хати:
"Чи ще будете ви нарікати?
Я ж вам щастя давала! Ви ж нащо
Віддали його так анізащо?
Ні, не доля тут винна — самі ви,
Що без краю недбалі й ліниві!

Заробіть, тоді й будете мати,
На дурничку ж не можна придбати.
Самі взять свого щастя не вміли!
Прощавайте, якщо зрозуміли!"
Засміялась та й зникла із хати...
Як прибитії наші зостались!
Довго очі звести не зважались,
Похилившись, сиділи довгенько
Та зітхали обоє важенько.
Як же згодом прочумались трохи,
То Тимоха сказав до Солохи:
"Отака приведенція в світі!..
Воно й правда, що треба робити..."

[1] Лепета — базіка.